

VOLLEDIG ONGECORRIGEERD STENOGRAM VERENIGDE VERGADERING, niet voor citaten en niet voor correcties. Aan deze tekst kan geen enkel recht ontleend worden.

**

Voorzitter: Timmerman-Buck

De **voorzitter**: De verenigde vergadering van de Staten-Generaal, als bedoeld in artikel 65 van de Grondwet, is geopend. Graag heet ik u allen van harte welkom in de Ridderzaal.

Er is bericht van verhindering ingekomen van de heer Lazrak wegens ziekte.

Bericht van verhindering is tevens ingekomen van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de heer Veerman, wegens het bijwonen van de Europese visserijraad te Brussel.

**

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ik deel u mede dat u na afloop van de verenigde vergadering een boekje over ons staatsbestel zal worden uitgereikt, dat gisteren door het Nationaal Comité Zilveren Regeringsjubileum aan Hare Majesteit de Koningin is aangeboden.

Ik stel aan de orde de benoeming van een Commissie van in- en uitgeleide.

Het aantal leden van de Commissie van in- en uitgeleide wordt jaarlijks afgestemd op het aantal leden van het Koninklijk Huis dat Hare Majesteit de Koningin vergezelt.

Hare Majesteit de Koningin zal vergezeld worden door de volgende leden van het Koninklijk Huis: Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima der Nederlanden, Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Constantijn der Nederlanden, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Laurentien der Nederlanden, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet der Nederlanden en mr. Pieter van Vollenhoven.

Ik benoem tot leden van de Commissie die Hare Majesteit de Koningin en de overige Leden van het Koninklijk Huis in- en uitgeleide zal doen: de heer Weisglas (voorzitter), de heer Dölle, mevrouw Verburg, mevrouw Tan, de heer Van Heemst, de heer Ketting, de heer Van Beek, de heer Van den Brink en de heer Van der Ham.

De binnenkomst van Hare Majesteit de Koningin zal worden aangekondigd door de plaatsvervangend griffier van de Tweede Kamer de heer Van der Leeden; hij begeleidt de Commissie van in- en uitgeleide.

In afwachting van de komst van Hare Majesteit de Koningin verzoek ik de leden van de Raad van State, de ministers, de gevolmachtigde ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba en de staatssecretarissen de Ridderzaal te betreden.

Na de aankondiging van de binnenkomst van Hare Majesteit de Koningin zal het hoornkwintet, bestaande uit 5 leden van het Residentie Orkest, ten gehore brengen: Il

Discorso della Corona, van de componist Jurriaan Andriessen.

Tijdens het verblijf van Hare Majesteit de Koningin in de Koninginnenkamer zal straks een suite in zes korte delen van de zeventiende-eeuwse componist Johann Christoph Pezel ten gehore worden gebracht. Johann Christoph Pezel was gedurende een groot deel van zijn leven "Stadsblazer" van Leipzig en componeerde in die functie tal van muziekstukken voor ceremoniële en feestelijke gelegenheden. De keuze voor de suite van zijn hand is ingegeven door het zilveren regeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin.

Ik verzoek de leden van de Commissie van in- en uitgeleide een aanvang te nemen met hun taak.

**

De plaatsvervangend griffier van de Tweede Kamer:
De Koningin!

(muziek)

Hare Majesteit de Koningin, Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima der Nederlanden, Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Constantijn der Nederlanden, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Laurentien der Nederlanden, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet der Nederlanden en mr. Pieter van Vollenhoven worden door de leden van de Commissie van in- en uitgeleide naar het troonpodium c.q. naar hun zitplaatsen begeleid.

Hare Majesteit de Koningin houdt hierna de volgende rede:

Leden van de Staten-Generaal.

Hier, in deze zaal, symbool van onze democratie, heeft u mij en mijn familie op 30 april, aan het begin van mijn regeringsjubileum, op bijzonder feestelijke wijze ontvangen. Daarmee heeft u de toon gezet voor een hartverwarmende viering die in elke provincie en op de Nederlandse Antillen en Aruba een eigen weerklink vindt.

Mijn grote dank gaat uit naar allen die mij dit jaar overal met enthousiasme verwelkomen. Dit alles geeft mij de kracht om het mooie ambt dat mij is toevertrouwd te kunnen vervullen en ten dienste te stellen van eenheid in onze samenleving.

De kracht van Nederland ligt van oudsher in de manier waarop wij samen weten in te spelen op veranderende omstandigheden. Op ons aanpassingsvermogen wordt in deze tijd een groot beroep gedaan.

We ervaren hoezeer de wereld in beweging is. Veranderingen lijken zich steeds sneller te voltrekken. Jonge, dynamische economieën komen op. De Europese Unie is met tien lidstaten uitgebreid. Integratie van bevolkingsgroepen verloopt in eigen land niet zonder problemen. We worden indringend geconfronteerd met de gevolgen van klimaatveranderingen. De dreiging van het internationaal terrorisme wordt steeds sterker gevoeld.

VOLLEDIG ONGECORRIGEERD STENOGRAM VERENIGDE VERGADERING, niet voor citaten en niet voor correcties. Aan deze tekst kan geen enkel recht ontleend worden.

Deze ontwikkelingen hebben mensen voor grote vragen gesteld.

Al die veranderingen leiden tot gevoelens van onzekerheid. De teleurstellende economische ontwikkeling van de afgelopen jaren heeft die onzekerheid nog versterkt. Weliswaar zijn de meeste mensen tevreden over hun leefsituatie, maar velen maken zich in toenemende mate zorgen over de samenleving. Het vertrouwen in de overheid is gedaald. Dit laat de regering niet onberoerd.

Van de regering wordt verwacht dat zij op dit alles antwoorden geeft. Een van haar belangrijkste opgaven voor de toekomst is te bouwen aan een veilig en een sociaal en economisch gezond Nederland. Met dat doel heeft de regering in korte tijd een groot aantal ingrijpende maatregelen genomen. De loonkosten zijn gematigd. Vroeg stoppen met werken wordt niet langer gestimuleerd. Veranderingen in de sociale zekerheid bevorderen het herintreden op de arbeidsmarkt van mensen zonder baan en van gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Om voor de toekomst een goede en betaalbare gezondheidszorg veilig te stellen, wordt het zorgstelsel vernieuwd.

Deze ingrepen doen zeker pijn. De regering beseft dat er veel van mensen gevraagd wordt. Maar deze en andere maatregelen zijn noodzakelijk om ook aan volgende generaties in ons land voldoende mogelijkheden te kunnen bieden, een goed leven op te bouwen.

De eerste resultaten van het beleid worden langzaam merkbaar. De werkgelegenheid is zich aan het herstellen en de winstgevendheid van bedrijven neemt toe. Ook op het terrein van veiligheid en de volksgezondheid zijn er positieve ontwikkelingen. De criminaliteit daalt. Mensen voelen zich minder onveilig. De wachtlijsten in de zorg worden korter.

Solide oplossingen vragen tijd. De regering verwacht dat het effect van veel ingrepen in de komende jaren duidelijker zichtbaar zal worden. Zij wil nu voorrang geven aan een zorgvuldige uitvoering van de afgesproken maatregelen. Deze moeten leiden tot merkbare verbeteringen in de praktijk van alledag en een hernieuwd evenwicht in onze samenleving.

Onze verwevenheid met de wereld om ons heen is groot. Ontwikkelingen buiten onze grenzen beïnvloeden onze economie en onze veiligheid. Aan internationale handel hebben wij een groot deel van onze welvaart te danken. We merken het toenemend belang van Azië voor de internationale en economische verhoudingen. Migratiestromen zijn al eeuwenlang mede bepalend voor onze bevolkingssamenstelling en cultuur. Deze verwevenheid brengt de noodzaak van blijvende samenwerking op Europees en mondiaal niveau met zich mee.

De toekomst van ons land is nauw verbonden met Europa. Hier delen wij de waarden van vrijheid, democratie en mensenrechten. Zowel onze welvaart als onze veiligheid is voor een belangrijk deel afhankelijk van Europese samenwerking. De uitslag van het referendum over een nieuw verdrag voor de Europese Unie heeft de noodzaak onderstreept om ons te bezinnen op wat de Unie ons heeft gebracht en wat wij van de Europese samenwerking verwachten. Burgers moeten zich meer dan voorheen bij die samenwerking betrokken kunnen voelen. De regering zal zich samen met u daarvoor inzetten.

Solidariteit met medemensen houdt niet op bij de grenzen van Europa. Duurzame ontwikkeling kan in de Nederlandse visie niet zonder bevordering van stabiliteit en recht. Geen land ter wereld kan uitsluitend op eigen kracht tot resultaten komen. De rol van de Verenigde Naties en goede transatlantische relaties blijven dan ook van wezenlijke betekenis.

Ons land blijft ruimhartig bijdragen aan de bestrijding van armoede, het behoud van ecosystemen en aan internationale crisisbeheersingsoperaties. Bij wederopbouw in Afghanistan en in Afrika worden militaire inspanningen en ontwikkelingshulp optimaal op elkaar afgestemd. Dankzij de betrokkenheid en inzet van allen binnen de krijgsmacht wordt onze defensieorganisatie in korte tijd aangepast aan de eisen van deze tijd.

De regering zal haar volle aandacht geven aan samenwerking met de Nederlandse Antillen en Aruba op de terreinen van rechtshandhaving, verbetering van bestuur en herstel van openbare financiën. Op deze basis zal gezocht worden naar een verantwoord nieuw evenwicht in de relaties binnen het Koninkrijk.

Op binnenlands terrein ziet de regering zich gesteld voor vier centrale opgaven:

- een veiliger Nederland;
- meer mensen aan het werk;
- minder regels en meer kwaliteit van publieke voorzieningen;

- meer onderling respect in onze samenleving. De begroting voor het komende jaar bevat voorstellen die beogen verdere stappen op deze weg te zetten.

De zorg voor veiligheid is een hoeksteen van een goed functioneren van onze maatschappij en onze rechtsstaat. De uitvoering van het veiligheidsprogramma wordt met kracht voortgezet. De regering zal de samenwerking tussen departementen en tussen politie, justitie en veiligheidsdiensten versterken, en beoogt de Nederlandse politie om te vormen tot één organisatie.

Er is een wetsvoorstel ingediend waardoor bijzondere opsporingsmethoden sneller kunnen worden ingezet om mogelijke terroristische activiteiten effectiever te bestrijden. Geweld, drugshandel, overlast en verloedering worden steviger aangepakt. De capaciteit voor de detentie van veelplegers en tbs'ers zal worden uitgebreid. Politie, Openbaar Ministerie en rechterlijke macht zullen zaken snel en zorgvuldig afhandelen. Een veiliger Nederland vergt dat burgers en organisaties zich hiervoor mede verantwoordelijk voelen.

De regering streeft ernaar, meer mensen aan het werk te krijgen. Daarom is het van belang om de economische basis van ons land te versterken en te moderniseren, innovatie en kennisuitwisseling te bevorderen en te zorgen voor voldoende flexibiliteit op de arbeidsmarkt. De zekerheid van een baan voor het leven neemt af. In de toekomst zullen mensen vaker van functie veranderen. Dat vereist een investering in persoonlijke vaardigheden op elk niveau. Extra middelen zullen daarom beschikbaar komen voor onderwijs en kennis. Werknemers krijgen ook meer mogelijkheden om werk, zorgtaken en scholing te combineren. De levensloopregeling biedt hun vanaf 1 januari 2006 de gelegenheid, te sparen voor tussentijds verlof. Gezinnen met kinderen krijgen

VOLLEDIG ONGECORRIGEERD STENOGRAM VERENIGDE VERGADERING, niet voor citaten en niet voor correcties. Aan deze tekst kan geen enkel recht ontleend worden.

---

bijzondere aandacht. Voor kinderopvang komt extra geld beschikbaar. Beheersing van lasten voor burgers en bedrijven geeft de economie ruimte voor verder herstel.

Investerings in infrastructuur en mobiliteit dragen bij aan een sterke en moderne economie. De leefbaarheid van steden wordt bevorderd door oude wijken op te knappen en nieuwe woningen te bouwen. In ons dichtbevolkte en waterrijke land is speciale aandacht nodig voor een gezonde en veilige leefomgeving. Verbetering van luchtkwaliteit, schoner transport, duurzame energie en ontwikkeling van landschap en natuur staan daarbij voorop. Tevens zullen onze kust- en duingebieden worden versterkt.

Vermindering van het aantal regels schept ruimte voor talenten en professionaliteit van mensen. Dit maakt onze economie dynamischer en draagt bij aan de kwaliteit van onze publieke voorzieningen.

De regering wil een stimulerend klimaat creëren voor ondernemers in de dienstensector, de industrie en de agrarische bedrijfstakken. De vennootschapsbelasting zal verder worden verlaagd. De administratieve lasten voor bedrijven zullen eind volgend jaar aanzienlijk zijn verminderd. Het verkrijgen van vergunningen wordt eenvoudiger.

Beroepskrachten in het onderwijs en de zorg hebben meer vrijheid nodig om hun werk naar eigen inzicht in te vullen. In het onderwijs zal de regeldruk afnemen, waardoor leraren, schoolleiders, ouders en leerlingen ruimte krijgen om zelf keuzes te maken. Niet de procedures maar de leerlingen dienen centraal te staan. De lerarenopleidingen zullen worden verbeterd, waardoor de kwaliteit van het onderwijs verder kan worden verhoogd. Voor de ontwikkeling van brede scholen en voor praktijklokalen in het vmbo stelt de regering extra middelen beschikbaar.

Kwaliteit en betere dienstverlening staan ook in de zorg voorop. Vanaf 1 januari komt er één basiszorgverzekering voor iedereen. Het onderscheid tussen ziekenfonds en particuliere verzekering verdwijnt. Verzekeraars zullen hun klanten niet meer selecteren op grond van hun gezondheidssituatie. Om te bereiken dat deze verzekering voor iedereen betaalbaar blijft, komen huishoudens die het nodig hebben in aanmerking voor een zorgtoeslag. Verder stelt de regering in 2006 extra middelen beschikbaar voor verpleeghuizen en voor de jeugdhulpverlening. Betere kwaliteit van publieke dienstverlening is ook een zaak van gemeenten, provincies en waterschappen. Daarom hecht de regering grote waarde aan goede samenwerking met de medeoverheden.

Ons land kent een grote verscheidenheid aan mensen en opvattingen. Het recht van alle mensen en van alle organisaties op hun eigen identiteit vormt de grondslag van onze rechtsstaat. Dat recht is gebaseerd op de overtuiging dat we respect moeten hebben voor de ander. Daarbij is geen plaats voor discriminatie, extremisme en geweld. Samenwerking, begrip en kennis van onze geschiedenis en cultuur zijn bindende krachten in onze maatschappij. Naast rechten zullen ook plichten moeten worden erkend. Om een tolerante samenleving te bevorderen zal de regering haar volle aandacht blijven geven aan sociale samenhang. Het inburgerings- en

integratiebeleid zal worden voortgezet en radicalisering zal worden aangepakt.

Cultuur, kunst en sport verrijken het leven en maken maatschappelijke banden hechter. De regering spant zich in voor behoud van het nationaal erfgoed en zal extra middelen voor sportbeoefening uittrekken.

Voorts zal de regering u nadere voorstellen doen toekomen om de relatie tussen kiezer en gekozenen te versterken.

Leden van de Staten-Generaal. Vijfentwintig jaar geleden, in 1980, zei mijn moeder in haar afscheidstoespraak tot alle Nederlanders:

"Het mooie van mijn taak is, het algemeen welzijn te mogen dienen; een rustpunt te zijn te midden van de werveling van alle stromingen; te mogen helpen streven naar die samenleving, waarin men respect heeft voor wat een ander beweegt, naar een goed samengaan in verscheidenheid."

Deze woorden zijn in onze tijd en in de jaren die voor ons liggen onverminderd van belang.

U bent als volksvertegenwoordigers de representanten van de grote en rijke verscheidenheid die ons land kent. De regering rekent op een vruchtbaar overleg met u. Op u rust een verantwoordelijke en zware taak. U mag zich daarbij gesteund weten door het besef dat velen u wijsheid toewensen en met mij om kracht en Gods zegen voor u bidden.

De voorzitter: Majesteit. Voor Uw wijsheid en onaflatende betrokkenheid bij de vervulling van Uw ambt, nu vijfentwintig jaar, spreken wij onze grote erkentelijkheid uit.

Leve de Koningin! Hoera! Hoera! Hoera!

**

Hare Majesteit de Koningin en de overige leden van het Koninklijk Huis begeven zich, begeleid door de leden van de Commissie van in- en uitgeleide, naar de Koninginnekamer.

De voorzitter: Ik breng in herinnering dat uitsluitend de leden van het Corps Diplomatique nu uit de Ridderzaal vertrekken. Ik verzoek alle overige aanwezigen, hun zitplaatsen weer in te nemen. Pas wanneer Hare Majesteit de Koningin, Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima der Nederlanden de Koninginnekamer zullen verlaten, zal ik u vragen om weer te gaan staan. U kunt dus blijven zitten wanneer de overige leden van het Koninklijk Huis uit de Koninginnekamer komen om zich naar de uitgang te begeven.

Zoals aangekondigd zal nu de Suite van Johann Christoph Pezel ten gehore worden gebracht.

**

(muziek)

De voorzitter: Hare Majesteit de Koningin verlaat thans de Ridderzaal; ik verzoek u, te gaan staan.

**

(Hare Majesteit de Koningin verlaat de Ridderzaal.)

VOLLEDIG ONGECORRIGEERD STENOGRAM VERENIGDE VERGADERING, niet voor citaten en niet voor correcties. Aan deze tekst kan geen enkel recht ontleend worden.

De **voorzitter**: Wij wachten nu zittend de terugkeer af van de leden van de Commissie van in- en uitgeleide. Ik deel u nog mede dat straks, na het sluiten van de vergadering, eerst de leden van de Staten-Generaal de Ridderzaal zullen verlaten en wel door de hoofdingang. De deuren worden pas geopend nadat het eredetachment van het Korps Mariniers, dat staat opgesteld voor de Ridderzaal, het plein heeft verlaten. Ik verzoek de overige aanwezigen, waaronder ook de genodigden van de leden van de Staten-Generaal, nadat ik de vergadering heb gesloten, de leden van de Staten-Generaal in de gelegenheid te stellen als eersten de zaal te verlaten. Ik vraag u dus, nog even te blijven zitten.

**

De Commissie van in- en uitgeleide keert terug.

De heer **Weisglas** (voorzitter van de Commissie van in- en uitgeleide): Mevrouw de voorzitter! Hare Majesteit de Koningin heeft de Ridderzaal en het Binnenhof verlaten.

De **voorzitter**: Ik dank de leden van de Commissie vriendelijk voor het verrichten van hun taak en ontsla hen van verdere verplichtingen. De leden van het Residentie Orkest dank ik heel hartelijk voor hun muzikale bijdrage. De verenigde vergadering is gesloten.

**

Sluiting 13.50 uur.

De voorzitter,

De griffier,

De griffier,